

Toelichtingsdocument PILBO (Programma Innovatieve Lokale Besturen en Ondernemingen)- versie juli 2023

1. Toepassingsgebied

- Dit programma biedt de mogelijkheid om in het kader van een VLAIO onderzoeks- of ontwikkelingsproject, dat uitgevoerd wordt door één of meerdere Vlaamse ondernemingen, een samenwerking aan te gaan met één of meerdere Vlaamse lokale overheidsbesturen die een innovatieproject algemeen belang uitvoeren. De Vlaamse overheidsbesturen treden op als medeaanvrager van de projectaanvraag en zijn, bij goedkeuring van de aanvraag, mede-begunstigde van de subsidie.
- Dit programma wordt in eerste instantie enkel ingezet bij specifieke oproepen in het kader van een internationaal O&O netwerk. Deze worden vermeld op de VLAIO webpagina van het programma.
- De juridische basis voor de steunverlening aan de ondernemingen, die staatssteun is, vormen het [Besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling met een kennisintensief karakter in Vlaanderen](#) (Besluit Bedrijfssteun O&O-Kennisintensief) en het [Besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen \(Besluit Bedrijfssteun O&I\)](#). De juridische basis voor de steunverlening aan de Vlaamse lokale overheidsbesturen is het [Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van steun aan projecten voor collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding](#) (COOCK-Besluit), concreet artikel 2, 2°. Laatstgenoemde steuntoekenning betreft toekenning van niet-staatssteun aan overheidsbesturen voor de uitvoering van Diensten Algemeen Belang van niet-economische aard.
- De toekenning van de steun voor projecten in PILBO gebeurt door het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO). De operationele opvolging van de ingediende subsidieaanvragen en goedgekeurde subsidiedossiers gebeurt door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) optredend voor FIO.

Projecten die ingediend worden in dit programma dienen, tenzij in voorliggend toelichtingsdocument wordt afgeweken, de modaliteiten te volgen van het programma O&O bedrijfssteun in internationale context; deze modaliteiten worden toegelicht in het geldende "Toelichtingsdocument ontwikkelingsprojecten, onderzoeksprojecten en haalbaarheidsstudies". **Op een aantal aspecten verschillen de modaliteiten van PILBO van die voor O&O bedrijfssteun. Deze aspecten worden hieronder vermeld;** het betreft enerzijds een aantal specifieke modaliteiten voor de Vlaamse lokale overheidsbesturen m.b.t. hun projectactiviteiten en hun samenwerking met de Vlaamse ondernemingen. Anderzijds betreft het ook een aantal specifieke modaliteiten voor de Vlaamse ondernemingen ten gevolge van hun samenwerking met een lokaal overheidsbestuur.

2. Projectaanvragers

Naast Vlaamse ondernemingen, kunnen volgende organisaties medeaanvrager zijn: elk Vlaams overheidsbestuur op lokaal niveau (gemeente, stad, provincie of een samenwerking van meerdere van deze besturen, of een entiteit die vanwege zo'n bestuur één of meerdere taken uit voornoemde opdracht in concessie uitvoert) met een duidelijk afgebakende opdracht van publieke dienstverlening eigen aan zo'n lokaal overheidsbestuur binnen het Vlaamse Gewest respectievelijk de Vlaamse Gemeenschap, of de Vlaamse gemeenschapscommissie met een publieke dienstverlening analoog aan deze van een lokaal bestuur, waarbij elk van dergelijke overheidsbesturen voor een project in het kader van PILBO handelt vanuit voornoemde hoedanigheid en voornoemde opdracht.

3. Randvoorwaarden consortium

In het projectconsortium is de aanwezigheid van een Vlaamse onderneming als (ontvankelijke) medeaanvrager verplicht.

Er dient daadwerkelijke samenwerking aanwezig te zijn in het Vlaamse projectconsortium: geen van de partners neemt meer dan 70% van de projectbegroting voor zijn rekening.

4. Aanvaardbare projectactiviteiten

De voor steun aanvaardbare activiteiten van de Vlaamse lokale overheidsbesturen zijn in het kader van dit programma beperkt tot innovatieprojecten van algemeen belang. Het gaat om activiteiten van industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling en haalbaarheidsstudies met het oog op het verwerven van meer kennis en een beter inzicht, die aangewend worden door Vlaamse overheidsorganisaties in hun dienstverlening en regelgeving.

Voor de startdatum en de projectduur van de PILBO activiteiten (zowel van de lokale overheidsbesturen als van de ondernemingen) worden dezelfde regels gevolgd als die voor een onderzoeks- of ontwikkelingsproject in internationale context.

5. Aanvaardbare kosten

Met toevoeging van de kost van niet-recupereerbare BTW voor overheidsbesturen, zijn de aanvaardbare kosten voor Vlaamse lokale overheidsbesturen dezelfde als deze voor de ondernemingen die het VLAIO onderzoeks- of ontwikkelingsproject uitvoeren. Deze kosten en de manier waarop de begroting wordt opgebouwd, worden in detail toegelicht in de geldende handleiding bij het kostenmodel op de VLAIO-website. In essentie omvat de begroting de personeelskosten van de Vlaamse lokale overheidsbesturen (op basis van menskracht en reële loonkosten), de werkingskosten van de Vlaamse lokale overheidsbesturen, (eventuele) externe prestaties en (eventuele) investeringen. De kost van de niet-recupereerbare BTW van het overheidsbestuur staat in de projectbegroting en is door laatstgenoemde organisatie aan te tonen aan de hand van het voor hem geldend verhoudingsgetal. Voor de opgave van de kosten per partner dient gebruik gemaakt te worden van de excel template die ook op de VLAIO-website te vinden is.

Voor uitbestedingen dienen de Vlaamse lokale overheidsbesturen de regelgeving op overheidsopdrachten te volgen.

Onverminderd de mogelijkheid van cofinanciering met publieke middelen (zie verder), dienen de Vlaamse overheidsbesturen garant te staan dat er geen dubbele financiering gebeurt van activiteiten die zij uitvoeren. Daarom dienen de Vlaamse lokale overheidsbesturen bij indiening van de projectaanvraag een verklaring te ondertekenen waarin onder meer wordt opgenomen dat er voor de projectaanvraag, buiten de 20% cofinanciering (zie verder), geen andere overheidssteun wordt ingezet, ontvangen of aangevraagd.

6. Steunpercentage

De subsidie voor de activiteiten van de Vlaamse lokale overheidsbesturen bedraagt 80% van de aanvaarde projectbegroting. De overige 20% financiering kan zowel via private als publieke middelen gefinancierd worden.

7. Juridische randvoorwaarden

Een project in het kader van PILBO betreft een gemeenschappelijk project met activiteiten uitgevoerd door Vlaamse ondernemingen en activiteiten uitgevoerd door Vlaamse lokale overheidsbesturen. Om het risico op inbreuken op de staatssteunregelgeving, concreet de gevaren van (in)direct ongeoorloofde staatssteun en ongeoorloofde kruissubsidiëring, en ook deze op de regelgeving van de overheidsopdrachten te vermijden, zijn een aantal principes strikt na te leven en dit zowel door de overheidsbesturen als door de mede-aanvragers ondernemingen. Deze principes zijn:

- a. Vrijwaren en respecteren van het niet-economisch karakter van de projectactiviteiten van de overheidsbesturen. De betrokken activiteiten zijn deze vermeld onder punt 4. Er dient over gewaakt te worden dat de overheidsbesturen met een eigen (niet-economische) rationale van overheidsbestuur hun activiteiten uitvoeren en dat m.a.w. deze activiteiten onafhankelijk, en dus zonder sturing door

- bedrijven (mede-aanvragers of derden), worden uitgevoerd. De eigendomsrechten op de projectresultaten gegenereerd door de overheidsbesturen komen toe aan deze overheidsbesturen.
- b. Vrijwaren en respecteren van de niet-discriminatoire toegang tot de resultaten uit de projectactiviteiten van deze overheidsbesturen en hieraan gelinkte dienstverlening vanuit de overheidsbesturen. Essentieel is dat de ondernemingen geen voordeel vanwege de overheidsbesturen krijgen wat marktverstoring werkt en te beschouwen is als indirecte steun (die ongeoorloofde staatssteun uitmaakt). De overheidsbesturen verbinden zich ertoe de eigen projectresultaten breed kenbaar te maken en te verspreiden.
 - c. Vrijwaren en respecteren dat de projectpartners in het consortium, zowel ondernemingen als overheidsbesturen, te allen tijde handelen in overeenstemming met de voorschriften (o.m. afwezigheid van voorkennis, bevraging van de markt, ...) uit de regelgeving op de overheidsopdrachten.

8. Indiening projectaanvraag

Een projectaanvraag wordt ingediend volgens de procedure zoals vermeld op de VLAIO website van de desbetreffende oproep. De aan VLAIO te bezorgen documenten en de deadline voor indiening worden hier eveneens gecommuniceerd.

9. Beoordeling projectaanvraag

Ontvankelijkheid

In een eerste controle wordt nagegaan of de aanvraag voldoet aan een aantal criteria.

- Voor het O&O deel van de bedrijven worden de ontvankelijkheidscriteria gevolgd die vermeld worden in het “Toelichtingsdocument ontwikkelingsprojecten, onderzoeksprojecten en haalbaarheidsstudies” (m.u.v. de maximale paginalimieten, waarvoor in dit geval de limieten vermeld in “het aanvraagdocument PILBO - annex internationale/interregionale projecten” geldig zijn). De intentieverklaring in te dienen door de onderneming(en) wordt uitgebreid met de extra bepaling betreffende de samenwerking van de onderneming(en) met de lokale overheidsbesturen.
- Voor het luik van de Vlaamse lokale overheidsbesturen worden volgende criteria nagegaan:
 - De organisaties voldoen aan de hoger vermelde definitie van Vlaams overheidsbestuur op lokaal niveau.
 - De verklaringen van de Vlaamse lokale overheidsbesturen zijn volledig en werden correct ondertekend.
 - bij een prima-faciebeoordeling voldoen de activiteiten in de aanvraag aan de vereisten: het betreft een innovatieproject algemeen belang.
 - de steunaanvraag bevat voldoende informatie om beoordeeld te kunnen worden op basis van de evaluatiecriteria (zie verder).
- Verder wordt nagegaan of er in het consortium minstens 1 ontvankelijk Vlaams bedrijf aanwezig is als hoofd- of mede-aanvrager en of geen van de partners in het Vlaamse consortium meer dan 70% van de begroting voor zijn rekening neemt.

Evaluatie

De projecten zullen beoordeeld worden volgens de gangbare procedure voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten binnen het kader van de internationale oproep. De evaluatiecriteria die door VLAIO beoordeeld worden, worden hieronder opgesomd. De criteria zijn een combinatie van de evaluatiecriteria voor O&O projecten (zie “Toelichtingsdocument ontwikkelingsprojecten, onderzoeksprojecten en haalbaarheidsstudies” voor meer info) in internationale context, de evaluatiecriteria die van toepassing zijn voor innovatieprojecten algemeen belang (COOCK-Besluit), en een evaluatiecriterium m.b.t. de naleving van de voorschriften betreffende regelgeving op de overheidsopdrachten en de staatssteunregelgeving.

IMPACT

1. Strategisch belang van het project
 - voor de Vlaamse bedrijfspartners.
 - voor de Vlaamse overheidsbesturen: mate dat het inspeelt op noden en opportuniteiten van Vlaamse overheidsbesturen; en de toegevoegde waarde en additionaliteit van het project ten opzichte van de projecten die al lopen of uitgevoerd werden.
2. SWOT: opportuniteiten/bedreigingen (extern)
 - geldt voor het project in zijn geheel, maar in het bijzonder vanuit het perspectief van de Vlaamse bedrijfspartners
3. SWOT: sterke/zwakke punten (intern)
 - perspectief Vlaamse bedrijfspartners
 - perspectief overheidsbesturen; i.h.b. m.b.t. de kwaliteit van het valorisatieplan
4. Hefboom voor Vlaanderen (= verhouding van de verwachte gemonetariseerde economische toegevoegde waarde voor Vlaanderen t.o.v. de subsidie, over de valorisatieperiode)
 - perspectief Vlaamse bedrijfspartners
5. Maatschappelijke impact
 - in het bijzonder voor het luik van de overheidsbesturen: beoordeling van de schaalbaarheid van het project bij Vlaamse en Europese overheidsbesturen: uitrol bij andere lokale overheden in Vlaanderen en Europa
6. Verankering in Vlaanderen (incl. integratie in het Vlaams innovatie-ecosysteem)
 - Verankering Vlaamse bedrijven in Vlaanderen
7. Valorisatie track record Vlaanderen
 - perspectief Vlaamse bedrijfspartners
 - indien van toepassing: ook track record op vlak van uitrol vorige projecten bij het Vlaams overheidsbestuur

ADDITIONALITEIT van de steun

- zowel voor Vlaamse bedrijfspartners als voor de Vlaamse overheidsbesturen

NALEVING REGELGEVING op de overheidsopdrachten en staatssteunregelgeving

- ganse consortium